

Bělotrn kulatohlavý *Echinops sphaerocephalus*

Doba květu: Červen až září.

Listy: V přízemní růžici dlouze řapíkaté, kopinaté, na líci tmavě zelené, na rubu šedobílé, plstnatě chlupaté, až 50 cm dlouhé. Střední a horní listy menší, přisedlé, eliptické, podobné spodním.

Květy: Rozkvétají postupně odzola nahoru, zprvu jsou modré, později ocelově šedomodré až bílé, uspořádané na konci stonků v kulovitý ostnatý strboul o průměru kolem 5 cm.

Plody: Chlupaté nažky s chmýrem.

Popis: Vytrvalá, statná, až 250 cm vysoká ostnitá bylina s jednoduchou, přímou, tuhou, hranatou, vlnatě chlupatou lodyhou a s větveným tlustým, kulovým kořenem.

Výskyt: Kamenité stráně, lomy, pastviny, vinice, železniční náspy, rumiště, příkopy, podél cest.

Využití: Léčivá, medonosná a okrasná rostlina. Tinktura ze semen zlepšuje prokrvení a snižuje krevní tlak. Zevně se užívá odvar z natě k léčbě ekzémů, lupénky a očních potíží.

Původ jména: Z řeckého echinos = ježek a ops = vzhled (přirovnání k ježkovi) + sfaira = koule (podle tvaru květu).

Lidový název: Bílý trn, ježibaba, kulatohlava, babice, římský trn, vlašský trn, trnovec, koulotrň, ježina, ježura, ježek, pichlavina, bodlovka, hlavina, ostnice, srdčina, pichlavá Mařka, ostroboul.

Upozornění: V malých dávkách je léčivý, ve vysokých může vyvolat až srdeční křeče.

Doba květu: Únor až duben.

Listy: Úzké, sytě zelené, čárkovité, 10 až 25 cm dlouhé, vyrůstají v přízemní růžici po 3 až 4 z jedné cibule.

Květy: Bílé, vonné, zvonkovité, převislé, jednotlivé, složené ze šesti okvětních lístků se žlutou skvrnou na špičce. Na zahnutém stvolu vyrůstá 1, výjimečně 2 převislé květy.

Plody: Vejčité tobolky.

Popis: Vyrvalá časně jarní bylina, vysoká 10 až 30 cm, s obloukovitým, bezlistým, jedno až dvoukvětým stonkem a podzemní cibulkou.

Výskyt: Vlhké stinné lužní lesy, bažiny, podmáčené louky a stráně, zahrady. Často vytváří rozsáhlé koberecové porosty.

Využití: Okrasná zahradní rostlina. Pro svou jedovatost není vhodná pro žádné další využití.

Zajímavosti: Z jedné cibule vyrostou každý rok max. 4 listy a 1 stvol s 1, výjimečně 2 květy.

Původ jména: Z latinského leucis = bílý a ion = violka (dle bílé barvy květů) + verna, ver = jaro (doba výskytu).

Lidový název: Blednivka, bledulinka, jarní zvonky, loučky, mokrá panna, bílá panna, koukoříčka, koukořík, housata, sněhoběžka, jarnička, podsněžník, vyskočilka, běluška, zvonky divoženky.

Upozornění: Rostlina je jedovatá. Nejvíce jedovatých látek je obsaženo v podzemní cibulce.

Bledule patří mezi zvláště chráněné druhy rostlin. Je zakázáno ji trhat, vyrývat či jinak poškozovat.

Bršlice kozí noha *Aegopodium podagraria*

Doba květu: Květen až srpen.

Listy: Dolní listy dlouze řapíkaté (řapík až 40 cm dlouhý), vejčité, 1 až 2× trojčetné, ostře pilovité.

Květy: Bílé, pětičetné, uspořádané v okolíky.

Plody: Tmavě hnědé dvounažky.

Popis: Vyrvalá, až 100 cm vysoká bylina s dutou, hranatou, rýhovanou, málo větvenou lodyhou a hustou sítí křehkých, lámavých oddenků, z kterých se rychle množí.

Výskyt: Zanedbané vlhké zahrady, sady a parky, podél plotů, příkopy, břehy rybníků, potoků a řek, stinné lesy, vlhké paseky, křoviny, ruderalizovaná místa.

Využití: Léčivá a jedlá rostlina. Podporuje látkovou výměnu, čaj z kořenů má močopudný účinek. Obklady z čerstvých drcených listů pomáhají při bolesti nohou a revmatismu, urychlují hojení ran.

Zajímavosti: Mladé listy připomínají svou chuť karotku a jsou velmi zdravé jak syrové, tak vařené. Bršlice je vhodná do salátů, pomazánek, polévek, zvláště pak do boršče – tradiční ukrajinský pokrm.

Původ jména: Z řeckého aix, aigos = koza a podion = nožka (podle tvaru listů) + z latinského podagraria = léčící dnu (bršlice se užívá jako lék na tuto nemoc metabolického systému).

Lidový název: Podágrová bylina, dumbířec, královská bylina, kozonoha hostcová, brzlice, gerhát, gerhátek, husí noha, jarous, jericho, kerhák, kerhátek, kozí list, planá angelika, heř, vršlice.

Upozornění: Rostlina je známá jako rychle se šířící a těžko vyhubitelný plevel.